

Preventie en
Incidentie van
Astma en
Mijt
Allergie

NIEUWSBRIEF

Nieuwsbrief voor deelnemers aan de InterventieStudie van het PIAMA onderzoek

Universiteit Utrecht, IRAS divisie Gezondheidsleer, Marieke Oldenwening, Postbus 80176, 3508 TD Utrecht,

tel. 06-55128006, e-mail: M.Oldenwening@iras.uu.nl

Sophia Kinderziekenhuis, afdeling Longziekten, Karen Corver, Postbus 2060, 3000 CB Rotterdam,

tel. 010-4636683, e-mail: K.corver@erasmusmc.nl

Rijksuniversiteit Groningen, GZW-Epidemiologie, Marjan Kerkhof, Postbus 196, 9700 AD Groningen,

tel. 050-3632865, e-mail: M.Kerkhof@med.rug.nl

Voortgang PIAMA-onderzoek

Het gaat nog voortreffelijk met het PIAMA-onderzoek. Het komt gelukkig weinig voor dat deelnemers uitvallen en de respons op de jaarlijkse vragenlijst blijft hoog. Dit is van zeer groot belang voor het onderzoek.

We zijn heel dankbaar voor uw betrokkenheid en trouwe medewerking en we vertrouwen erop dat we ook de laatste twee jaar op uw inzet mogen rekenen.

Het afgelopen jaar zijn we druk bezig geweest alle verzamelde gegevens in computerbestanden te verwerken, zodat er analyses mee kunnen worden verricht.

Daarnaast wordt regelmatig door ons in internationale medische tijdschriften gepubliceerd. Maar veel belangrijke gegevens moeten nog worden verzameld en uitgewerkt en veel interessante publicaties moeten nog komen. We zijn inmiddels begonnen met de voorbereiding van het afsluitend onderzoek dat zal plaatsvinden als de kinderen de leeftijd van 8 jaar hebben bereikt.

Astma in de eerste vier jaar

In de eerste vier jaar werd bij 10% van de kinderen door een arts de diagnose astma gesteld. De ontwikkeling van astma en luchtwegallergie is een langdurig proces en in de eerste levensjaren is vaak niet met zekerheid vast te stellen of een kind astma heeft. Daarom is het nodig uw kind tot de leeftijd van 8 jaar te volgen. Op die leeftijd zullen de meeste gevallen van astma zich hebben ontwikkeld. Bovendien zijn kinderen dan over het algemeen in staat aan een, voor het stellen van de diagnose astma belangrijk, longfunctie-onderzoek mee te werken.

Matrashoezen

Een belangrijke doelstelling van het PIAMA-onderzoek is na te

gaan of kinderen minder vaak astma of een allergie krijgen wanneer het contact met huisstofmijten in huis wordt beperkt. Aangezien huisstofmijten vooral veel in matrassen voorkomen en pasgeborenen veel tijd in bed doorbrengen, hebben we de vermindering van blootstelling aan huisstofmijt bij de helft van de deelnemers proberen te bereiken door allergeendichte matrashoezen toe te passen. Het effect van deze hoezen kunnen we meten door deze groep te vergelijken met de andere helft van de deelnemers, die "gewone" katoenen hoezen hebben gebruikt. Daarnaast kunnen we nog een vergelijking maken met het Natuurlijk Beloop deel, waarin helemaal geen interventie heeft plaatsgevonden.

Pas aan het eind van het onderzoek zullen we laten weten of u allergeendichte, dan wel "gewone" katoenen hoezen heeft gekregen om eventuele beïnvloeding van de resultaten door deze kennis te vermijden.

Ook hebben we herhaaldelijk stofmonsters van het bed verzameld om te controleren of de hoezen werken. De hoezen blijken inderdaad de hoeveelheid huisstofmijten te verminderen. In het algemeen waren de in het PIAMA-onderzoek gevonden hoeveelheden gering in vergelijking met eerdere studies die in ons land zijn uitgevoerd. Er was wel een duidelijke toename van huisstofmijten op het kinderbed met het ouder worden van het kind.

We zijn met name geïnteresseerd in het effect van blootstelling in de eerste levensjaren,

omdat in deze periode het afweersysteem van het kind volop in ontwikkeling is. Die eerste levensjaren zijn nu voorbij en het is dus niet meer noodzakelijk dat u de hoezen voor het PIAMA-onderzoek blijft gebruiken, maar we hebben er ook geen bezwaar tegen als u dat wel doet. We zullen u echter geen nieuwe hoezen meer verstrekken. Indien er bij uw kind of bij uzelf sprake is van een allergie voor huisstofmijt, blijvende uit de resultaten van een allergietest, bestaat de mogelijkheid om bij uw zorgverzekeraar vergoeding van de aanschaf van een nieuwe hoes te krijgen. Voor nadere informatie daarover kunt u terecht bij uw huisarts of zorgverzekeraar.

Wetenschappelijke publicaties

De afgelopen jaren zijn vanuit het PIAMA-onderzoek een groot aantal

wetenschappelijke publicaties verschenen. We zullen enkele bevindingen daarvan samenvatten.

Een hypothese betreffende de ontwikkeling van allergie die momenteel sterk in de belangstelling staat is de hygiëne-hypothese. Deze hypothese veronderstelt dat allergie zich vaker ontwikkelt als een kind op jonge leeftijd minder te maken krijgt met infecties.

Uit verschillende studies is gebleken dat allergie minder vaak voorkomt bij kinderen die oudere broertjes of zusjes hebben en bij kinderen die al vroeg naar de crèche gaan. Dat dit komt omdat deze kinderen meer infecties oplopen wordt vermoed, maar was niet vast te stellen in de betreffende studies omdat het onmogelijk is jaren later betrouwbare informatie te verkrijgen over opgetreden infecties in het eerste levensjaar.

In het PIAMA-onderzoek hebben we deze informatie wel in de eerste jaren verzameld. Uit die gegevens blijkt inderdaad dat luchtweginfecties (variërend van verkoudheid en griep tot bronchitis en longontsteking) in het eerste levensjaar vaker voorkwamen bij kinderen die naar een kinderdagverblijf gingen dan bij kinderen die geen gebruik maakten van kinderopvang. Deze bevinding komt overeen met de praktijkervaringen van veel ouders en was dan ook niet onverwacht. Wel onverwacht was de bevinding dat bij kinderen van allergische ouders de kans op lage luchtweginfecties veel sterker was verhoogd als ze naar een kinderdagverblijf gingen dan

bij kinderen van niet allergische ouders die naar een kinderdagverblijf gingen¹. Nu we niet alleen weten welke kinderen al in het eerste jaar naar de crèche gingen, maar ook welke kinderen in hun eerste jaar luchtweginfecties doormaakten, zullen we over enkele jaren meer inzicht hebben in de vraag of en hoe contact met andere kinderen beschermt tegen de ontwikkeling van allergie.

Ook bleek uit PIAMA-gegevens dat in gezinnen met allergische ouders minder werd gerookt, minder katten waren en vaker gladde vloerbedekking in de kinderkamer aanwezig was dan in gezinnen met niet allergische ouders. Allergische ouders gaven niet vaker of langer borstvoeding dan andere ouders en hadden net zo vaak een hond in huis als niet allergische ouders². We kwamen tot de conclusie dat kinderen die enerzijds in aanleg een hoger risico hebben om astma of allergie te ontwikkelen, anderzijds minder worden blootgesteld aan prikkels die klachten kunnen veroorzaken.

Nog twee jaar

Het verzamelen van gegevens voor het PIAMA-onderzoek zal nog twee jaar duren. In die periode wordt onder andere het genetisch onderzoek uitgevoerd. We hebben niet bij ieder kind en/of ouder bloed kunnen afnemen voor genetisch materiaal. Het ontbrekende materiaal zullen we de komende tijd verzamelen met behulp van borsteltjes die langs de wang moet worden gestreken. De cellen die zich daarin bevinden kunnen we gebruiken om het genetisch materiaal te isoleren.

We hopen van harte dat u blijft bijdragen aan dit belangrijke wetenschappelijke onderzoek naar astma en allergieën. We zullen u op de hoogte blijven houden van onze bevindingen. Dankzij uw voortreffelijke en trouwe medewerking zullen steeds meer stukjes gevonden worden die de puzzel over het ontstaan van allergie en astma compleet maken.

1. Koopman LP, Smit HA, Heijnen ML, Wijga A, Van Strien RT, Kerkhof M et al. Respiratory infections in infants: interaction of parental allergy, child care, and siblings-- The PIAMA study. *Pediatrics* 2001; 108(4):943-8.

2. Wijga A, Smit HA, Brunekreef B, Gerritsen J, Kerkhof M, Koopman LP et al. Are children at high familial risk of developing allergy born into a low risk environment? The PIAMA Birth Cohort Study. Prevention and Incidence of Asthma and Mite Allergy. *Clin Exp Allergy* 2001; 31(4):576-81.